

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060107

DOM
2021-11-09
Stockholm

Mål nr
P 10501-20

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2020-09-16 i mål nr P 1806-20, se bilaga A

PARTER

Klagande

B.H.

Motpart

Byggnadsnämnden i Lunds kommun

SAKEN

Bygglov för yttre ändring, i form av solcellspaneler på befintligt tak, på fastigheten A i Lunds kommun

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1752792

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

B.H. har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och bevilja det sökta bygglov.

Byggnadsnämnden i Lunds kommun har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

Parterna har i allt väsentligt åberopat samma omständigheter och utvecklat sin talan på samma sätt som i underinstanserna.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen har tagit del av de bildupptagningar som gjordes vid mark- och miljödomstolens syn på fastigheten A och andra delar av kvarteret Sankt Knut.

Inledningsvis konstaterar Mark- och miljööverdomstolen att nämnden har haft tillräckligt underlag för att fatta beslut i ärendet. Det har således inte funnits någon skyldighet för nämnden att inhämta underlag såvitt avser de klimatmässiga fördelarna med solcellspaneler som B.H. har gjort gällande.

B.H.s fastighet ligger i den del av Lund som benämns Professorsstaden. Kvarteret där fastigheten ingår omfattas av Lunds bevaringsprogram. Den byggnad som ansökan om bygglov gäller betecknas i programmet som en byggnad som ingår i eller tillsammans med andra bygger upp en kulturhistorisk värdefull miljö. I den gällande detaljplanen är kvarteret betecknat som ett område med särskild miljöhänsyn.

Byggnaden får mot bakgrund av vad som anges i detaljplanen och i bevaringsprogrammet anses ingå i ett sådant bebyggelseområde som avses i 8 kap. 13 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Den omfattas därmed av det förbud mot förvanskning som föreskrivs i bestämmelsen.

Av utredningen framgår att de tre aktuella takfallen är synliga från gaturummet. Mark- och miljööverdomstolen delar länsstyrelsens bedömning att solcellspanelerna med den utformning som redovisats i bygglovsansökan innebär en förvanskning av bebyggelseområdet i strid med 8 kap. 13 § PBL, liksom bedömningen att åtgärden inte uppfyller det krav på varsamhet som följer av 8 kap. 17 § PBL.

Den avvägning som ska ske mellan allmänna och enskilda intressen enligt 2 kap. 1 § PBL faller enligt Mark- och miljööverdomstolens bedömning ut till det allmänna bevarandeintressets förmån. Mark- och miljööverdomstolen finner således att det saknas förutsättningar att bevilja det sökta bygglov. Vad B.H. har anfört om de klimatmässiga fördelarna med solcellspaneler utifrån ett allmänt intresse föranleder inte någon annan bedömning. Härvid beaktas att lagstiftaren genom att upprätthålla bygglovskravet för solcellspaneler på byggnader som omfattas av förvanskningförbudet i 8 kap. 13 § PBL har gjort en avvägning mellan klimatintresset och intresset av att värna kulturhistoriskt värdefulla miljöer, samt att utrymmet för att i rättstillämpningen göra en annan avvägning mellan dessa allmänna intressen därmed får anses vara litet. Överklagandet ska därför avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Karin Wistrand och Mikael Hagelroth, tekniska rådet Ewa Andrén Holst och hovrättsrådet Ralf Järtelius, referent.

Föredraganden har varit Julia Nyberg.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
3:2

DOM
2020-09-16
meddelad i
Växjö

Mål nr P 1806-20

PARTER

Klagande
B.H.

Motpart
Byggnadsnämnden i Lunds kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut den 25 mars 2020 i ärende nr 403-8992-2020,
se bilaga 1

SAKEN

Bygglov avseende fastigheten Lund A

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Byggnadsnämnden i Lunds kommun (nämnden) har i beslut den 13 februari 2020, § 44, beviljat bygglov för solpaneler på takfallet mot trädgårdssidan men avslagit ansökan om bygglov för solpaneler på övriga takfall.

B.H. (klaganden) har överklagat nämndens beslut om avslag till Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) som i beslut den 25 mars 2020 avslagit hans överklagande. Han har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Klaganden har yrkat att mark- och miljödomstolen ska bevilja bygglov även för uppförande av solceller "åt Professorsgatan och åt gavlarna". Han har även åberopat syn på fastigheten till styrkande av att solpaneler inte skulle komma att äventyra de bevarandevärden som fastställts i gällande detaljplan med åtföljande planbeskrivning. Han har till stöd för sin talan anfört bland annat följande.

Länsstyrelsen har felaktigt anfört att nämnden avslagit ansökan om solceller men det stämmer inte utan nämnden har beviljat bygglov för solpaneler på takfallet mot trädgårdssidan och har avslagit det på övriga takfall.

Länsstyrelsen har felaktigt anfört att han skulle yrka att nämndens beslut upphävs men det stämmer inte, han yrkade på samma sätt i sitt överklagande till länsstyrelsen som till mark- och miljödomstolen, nämligen att hans bygglovsansökan ska beviljas även vad avser övriga tre takfall.

Som framgår av stadsantikvariens yttrande, det avsnitt som lyfts in i länsstyrelsens beslut, är endast två av tio bostadshus i kvarteret kulturhistoriskt värdefulla och övriga åtta, däribland klagandens fastighet, är betecknade som byggnad som ingår i eller tillsammans med andra bygger upp en kulturhistoriskt värdefull miljö. Härav följer att förbudet mot förvanskning i 8 kap. 13 § plan- och bygglagen, som länsstyrelsen redogör för i sin genomgång av tillämpliga paragrafer, inte är relevant för den aktuella prövningen.

Klagandens hus är ett av de husen som stadsantikvarien i sitt yttrande skriver att de har höga gavelpartier och att taken istället är valmade, i flera fall så flacka att de inte syns från gatan. Taket är inte särskilt synligt ifrån trottoaren på Professorgatan. Det stämmer inte som länsstyrelsen anför att taket syns väl från gatan från flera vinklar.

Det är svårt att förstå hur det är relevant för målet för vilka personer taket är synbart. De grannar som kan se taket från fönster borde inte vara de som bor utefter Professorgatan då det bara ligger bostadshus på ena sidan gatan och då husen ligger på rad ganska tätt. På andra sidan gatan kan man se taket på deras hus, men dessa grannar har inte haft några invändningar mot beslutet att bevilja bygglov för solpaneler mot trädgårdssidan och processramen omfattar inte detta takfall. På andra sidan Professorgatan ligger Fysiska Institutionen och det är en arbetsplats. De som befinner sig på Professorgatan passerar och är hänvisade till gatans enda trottoar som ligger utefter husens förgårdar och de ser inte takfallen utan möda.

Länsstyrelsen har lagt stor vikt vid det valda utförandets brist på anpassning till taket och byggnaden. Så hade möjligen inte skett om länsstyrelsen uppmärksammat att nämnden lämnat bygglov för takfallet mot trädgårdssidan vilket är det för kringboende mest exponerade takfallet, utan krav på anpassning vad han kan förstå. Med anledning av länsstyrelsens skrivelser om anpassning har han efterlyst en särskild offert från leverantören avseende ett anpassat utförande men det har inte varit möjligt att finna en lösning. Dessutom hade det resulterat i en helt ny ansökan om bygglov. Att kräva ett helt nytt tak med integrerade solceller, vilket länsstyrelsen inte utesluter i sina beslutsskäl, är helt orimligt med tanke på att deras befintliga taks livslängd bedöms överstiga 40 år, vilket är de valda solpanelernas livslängd. Inte-grerade solceller kommer troligen att vara den lösning som väljs när det är dags att installera nästa generations solceller på fastigheten om cirka 40 år.

Länsstyrelsen förbiser vid jämförelsen med rättsfallet från mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt att huset i det fallet åtnjöt särskilt skydd mot förvanskning. Bygglov beviljades ändå. Länsstyrelsens åsikter om att mark- och miljödomstolens resonemang skulle vara främmande för antikvariska bedömningar bör lämnas därhän eftersom de synes vara ett uttryck för beslutsfattarens personliga uppfattning.

Länsstyrelsens bedömningar vilar på felaktiga utgångspunkter.

I bevaringsprogrammet för det aktuella kvarteret, Sankt Knut, anges som han nämnt ovan, att höga gavelpartier undvikits, att taken istället är valmade och att de i flera fall är så flacka att de inte syns från gatan. Detta bör man ha i åtanke när man tar del av detaljplanen. I denna, med åtföljande planbeskrivning, finns det nämligen inget fokus på taken. Istället är kvarteret betecknat med "särskild miljöhänsyn", där tomternas lummiga grönska betonas och en förgårdslinje är särskilt utsatt för att markera att tomtens förgård ut mot gatan inte får bebyggas. Enligt detaljplanen har förgården ett bevarandevärde och får inte bebyggas men det står inget i detaljplanen om solceller. Taket är så flackt att det inte syns där man ska vistas på gatan – på trottoaren. Fokus i detaljplanen ligger alltså på markanknutna bevarandevärden. I den juridiska bedömningen av ifall solpaneler på takfallen som kan ses från Professorgatan kan ges bygglov, torde detta väga tungt. De värden som enligt detaljplanen med planbeskrivningen ska bevaras, påverkas överhuvudtaget inte av förekomsten av solpaneler på taket.

Nämnden har beviljat bygglov för solpaneler på det takfall som är mest synligt för andra. Beslutet torde i denna del ha vunnit laga kraft. Frågan är därför inte om det i framtiden ska finnas solpaneler på taket på fastigheten A utan om sådana ska finnas på ett eller flera takfall. Eftersom prövningen i länsstyrelsen till största delen handlat om vad som är fullt och snyggt vill han för egen del framhålla att takets uttryck borde bli mer enhetligt om det finns solpaneler på samtliga takfall jämfört med om det bara finns på ett eller några.

I kommunens miljöprogram LundaEko II, delmål 6.6 står det att byggnadsnämnden har huvudansvaret för en klimatsmart livsstil. Nämnden har inte beaktat detta delmål utan den har bara beaktat H.B.s yttrande.

Nämnden har delvis redogjort för vad som står i nämndens tjänsteskrivelse samt anfört i allt väsentligt följande. Utgångspunkten är detaljplanen, bevaringsprogrammet och platsbesök. Bevaringsprogrammet ger en indikation på att det finns kulturhistoriska värden och hur man värderar husen sinsemellan. Vid tillämpningen av 8 kap. 13 och 17 §§ plan- och bygglagen ser praxis till i vilken mån den gemensamma miljön påverkas och det är en lägre angelägenhetsgrad och mer generös praxis in mot gården i den privata miljön. De fotografier som H.B. tagit finns i nämndens akt.

DOMSKÄL

Handläggning

Mark- och miljödomstolen har hållit syn i målet.

Prövningsramen

Mark- och miljödomstolen kan endast pröva det som prövats av underinstanserna. Nämnden har i sitt beslut beviljat bygglov för solpaneler mot trädgårdssidan och avslagit ansökan om bygglov för solpaneler på övriga takfall. Eftersom klaganden endast överklagat nämndens beslut om avslag av ansökan om bygglov för solpaneler på de takfall som inte vetter mot trädgårdssidan är det endast denna del av nämndens beslut som länsstyrelsen kunnat pröva och som domstolen kan pröva.

Tillämpliga bestämmelser

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Domstolens bedömning

Mark- och miljödomstolen bedömer, efter att ha gått igenom handlingarna i målet och hållit syn, att nämnden haft fog för sitt ställningstagande att avslå ansökan om bygglov vad avser solpaneler på andra takfall än det mot trädgårdssidan. Domstolen

delar således nämndens bedömning att den sökta åtgärden i dessa delar strider mot 8 kap 13 och 17 §§ plan- och bygglagen. Vad klaganden anfört föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 7 oktober 2020.

Lena Pettersson

Lars Fransson

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Lena Pettersson, ordförande, och tekniska rådet Lars Fransson. Föredragande har varit beredningsjuristen Karin Andersson.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.